

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till

- 1) landskapslag angående ändring av landskapslagen om allmänna bibliotek och
- 2) landskapslag angående ändring av 1 § landskapslagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare.

Landskapslagen om allmänna bibliotek

På grund av de olägenheter som i riket ansetts föreligga med nu gällande olika bidragsgrunder för statsbidraget till kommunerna för grundskolan, biblioteksverksamheten och gymnasierna har den 28 december 1978 stiftats en lag om statsandelar och -understöd samt lån åt kommunala grundskolor, gymnasier och allmänna bibliotek (FFS 1112/78). Genom denna lag har statsandelssystemet förenhetligats och förenklats. Kommunerna erhåller för driftstkostnader statsandel beroende på kommunens bärkraftsklass. Statsandelen för bibliotek bestäms enligt samma skala som för grundskolan. Den nya lagen, som trädde i kraft den 1 januari 1979, följer i tillämpliga delar lagen om statsandelar.

Bestämmelserna om landskapsbidrag till bibliotek i landskapslagen om allmänna bibliotek (8/62), som återfinnes i 5, 6, 7 och 9 §§, följer i allt väsentligt de bestämmelser i riket som gällde före tillkomsten av den ovan nämnda lagen. I syfte att uppnå överensstämmelse med rikets nya bestämmelser om statsbidrag till bibliotek föreslår landskapsstyrelsen att landskapslagen om allmänna bibliotek ändras så att kommun beviljas bidrag och amorteringslån samt extra bidrag i enlighet med i riket gällande grunder för statsunderstöd för motsvarande ändamål, dock sålunda att landskapets avskilda läge och särförhållanden samt rådande prisläge därvid beaktas. Landskapsstyrelsen föreslår att ett stadgande med detta innehåll, som överensstämmer med stadgandet i 29 § landskapslagen om grunderna för skolväsendet, införes under 5 §, varvid bestämmelserna i nuvarande 6, 7 och 9 §§ såsom obehövlige föreslås upphävda.

Landskapslagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare

Enligt den ovan rubricerade landskapslagen (9/62) utdelas av

landskapets medel till författare och översättare totalt fem procent av under det föregående året enligt bibliotekslagens nuvarande bestämmelser beviljade landskapsbidrag. Till följd av den föreslagna ändringem av grunderna för landskapsbidrag till bibliotek föreslår landskapsstyrelsen att 1 § landskapslagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare i överensstämmelse med rikets lag (FFS 1117/78) ändras så att totalbeloppet utgör nio procent och beräknas på det penningbelopp som under föregående kalenderår använts för litteratur som anskaffats till allmänna bibliotek. Därigenom skulle det årliga totalbeloppet av stipendier och understöd inte väsentligt förändras.

Enligt gällande bestämmelser kan medel ges enbart till inhemska författare och översättare. Många ålänningar, som emigrerat och blivit utländska medborgare gör här en kulturell insats genom att t.ex. skriva böcker om Åland. Även dylika personer borde enligt landskapsstyrelsens mening kunna erhålla det stöd som lagen förutsätter. Landskapsstyrelsen föreslår därför att ordet "inhemska" uteslutes från lagtexten.

Med hänsyn till att det föreslagna landskapsandelssystemet för biblioteksverksamheten skulle träda i kraft vid lagens publicering, föreslås att lagen tillämpas först år 1980, varvid det penningbelopp som år 1979 använts för anskaffning av litteratur till allmänna bibliotek skulle utgöra grund för stipendiernas och understödets totalbelopp.

Med hänvisning till det anförda förelägges Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om allmänna bibliotek.

I enlighet med landstingets beslut

upphäves 6, 7 och 9 §§ landskapslagen den 12 april 1962 om allmänna bibliotek (8/62), 6 § sådan den lyder i landskapslagen den 2 februari 1972 (10/72) och 7 § sådan den lyder i landskapslagen den 20 juni 1963 (35/63), samt

ändras 5 §, varvid nuvarande 8 § blir 6 §, 10 § blir 7 §, 11 § blir 8 § samt 12 § blir 9 §, som följer:

5 §.

För anskaffning av biblioteksbyggnader och för grundförbättringar beviljar landskapsstyrelsen kommun bidrag och amorteringslån samt

extra bidrag i enlighet med i riket gällande grunder för statsunderstöd för motsvarande ändamål med beaktande av landskapets avskilda läge och särförhållanden samt rådande prisläge och befolkningens särskilda levnadsbetingelser.

Med beaktande av i 1 mom. nämnda grunder erhåller kommun landskapsbidrag för biblioteks driftskostnader.

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av 1 § landskapslagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare.

I enlighet med landstingets beslut ändras 1 § landskapslagen den 12 april 1962 om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (9/62), som följer:

1 §.

Av landskapsmedel utdelas årligen till författare och översättare, på grund av att av dem skrivna eller översatta böcker tillhandahålles avgiftsfritt i allmänna bibliotek, stipendier och understöd, vilkas totalbelopp utgör nio procent av det penningbelopp som under det föregående kalenderåret använts för litteratur, vilken anskaffats till allmänna bibliotek, som upprätthålles av kommunerna.

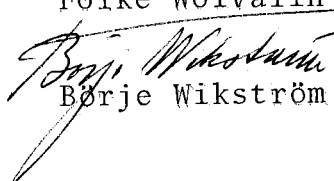
Denna lag tillämpas första gången år 1980, varvid stipendiernas och understödens totalbelopp bestämmes på grund av det penningbelopp som år 1979 använts för anskaffning av litteratur till allmänna bibliotek.

Mariehamn, den 23 april 1979.

L a n t r å d

Lagberedningssekreterare

Folke Woivalin

Börje Wikström